

De Toffe Pianist

Pianomethode voor kinderen van 8 tot 12 jaar

Deel 1

Mathieu Daniël Polak

De Toffe Pianist deel 1
Pianomethode voor kinderen van 8 tot 12 jaar
Copyright © 2025 Mathieu Daniël Polak
ISBN 9789 0903 97405

Inhoud

Voor de docent(e)	I
Voor de leerling(e)	II
We gaan beginnen!	II
Vorbereidende Les	1
Pianoles 1	5
Pianoles 2	7
Pianoles 3	8
De Stenvork	9
Pianoles 4	10
Pianoles 5	11
Kandinsky	12
Pianoles 6	13
De Grote Meesters	16
Pianoles 7	17
Bloemen	19
Het Schaakspel	20
Pianoles 8	21
Pianoles 9	25
De Tenniswedstrijd	29
Eigen Compositie	30
Pianoles 10	31
Rekenwonder	34
Passacaglia	35
Koekoek Harry leert vliegen	36
Naar het Zwembad	37
De Ballerina	38
De Fee deed de Bagage	39
Annie de eend glijdt uit	40
Kennisquiz	41
Certificaat	43
Biografie auteur	44
Dankwoord	44
QR-code klinkende voorbeelden	45
Appendix	46

Voor de docent(e)

“De Toffe Pianist” is ontwikkeld voor kinderen van 8 tot 12 jaar en bestaat uit drie delen. Deel 1 bevat een voorbereidende les, tien pianolessen en wordt afgesloten met een kennisquiz en certificaat. De methode bereidt voor op het spelen van leadsheets. Aan het eind van deel 2 kent de leerling alle noten in de vioolsleutel van A3 t/m A5 en begeleidt hij/zij melodieën met de meest voorkomende majeur- en mineurakkoorden. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste kenmerken van deel 1:

Unieke startpositie:

- Het boek begint met de A-positie, wat aansluit bij het alfabet.
- De focus ligt op het leren lezen van noten in de vioolsleutel.

Eenvoudige introductie van de linkerhand:

- De linkerhand wordt voornamelijk gebruikt voor eenvoudige begeleidingspatronen, geïnspireerd door leadsheets. De middelste noot van de akkoorden wordt niet gespeeld.

Nieuwe composities en visuele elementen:

- Originele composities geven het boek een eigen karakter.
- Op de website www.mathieudanielpolak.com, onder de pagina 'De Toffe Pianist', zijn klinkende voorbeelden van composities te vinden. Je kunt ook direct naar de liedjes gaan door de QR-code op bladzijde 45 te scannen.
- Afbeeldingen, gemaakt met behulp van artificiële intelligentie, zorgen voor een gezellige uitstraling.

Kindvriendelijke terminologie:

- Muzikale termen worden vertaald naar de belevingswereld van het kind:
  - Een kwartnoot heet een "ééntelsnoot".
  - De G-sleutel wordt consequent "Vioolsleutel" genoemd, om verwarring met de F-sleutel te voorkomen.

Extra elementen in het boek:

- Aan het einde van het boek staan voordrachtstukken, geschikt voor een voorspeelavond.
- Improvisaties zoals “Kandinsky” en “Het Schaakspel” nodigen kinderen uit om creatief te zijn met vormen en klanken.

Rol van de docent:

- Het boek bevat bewust niet alles. De docent vult de lessen aan met:
- Houding en zithouding, technieken zoals legato spelen, dynamiek (hard/zacht), en articulatie, creatieve invullingen.

Voor de leerling(e)

Een piano is een heel bijzonder muziekinstrument waar je prachtige liedjes op kunt spelen. Wist je dat een piano wel 88 toetsen heeft? Dat zijn 52 witte en 36 zwarte toetsen! Al die toetsen maken samen hoge, lage en alles daartussenin geluiden.

Een piano heeft ook pedalen onderaan. Die kun je met je voeten indrukken om de klanken langer te laten klinken of juist zachter te maken.

Weet je wat het woord *piano* betekent? Het betekent "zacht" in het Italiaans. Maar de volledige naam van de piano is *pianoforte*. Dat betekent *zacht en hard*, omdat je op de piano zowel zachte als harde tonen kunt spelen.

Muziek: een taal die iedereen verstaat

Als je piano leert spelen, leer je ook iets heel bijzonders: noten lezen. Noten zijn een soort geheimschrift voor muziek. Het is een taal die iedereen in de wereld kan leren, of je nu in Nederland woont, in Japan, of ergens anders. Door noten te lezen, kun je muziek spelen zoals die is bedacht door beroemde componisten zoals Mozart of Beethoven.

Beroemde pianisten (misschien word jij dat ook!)

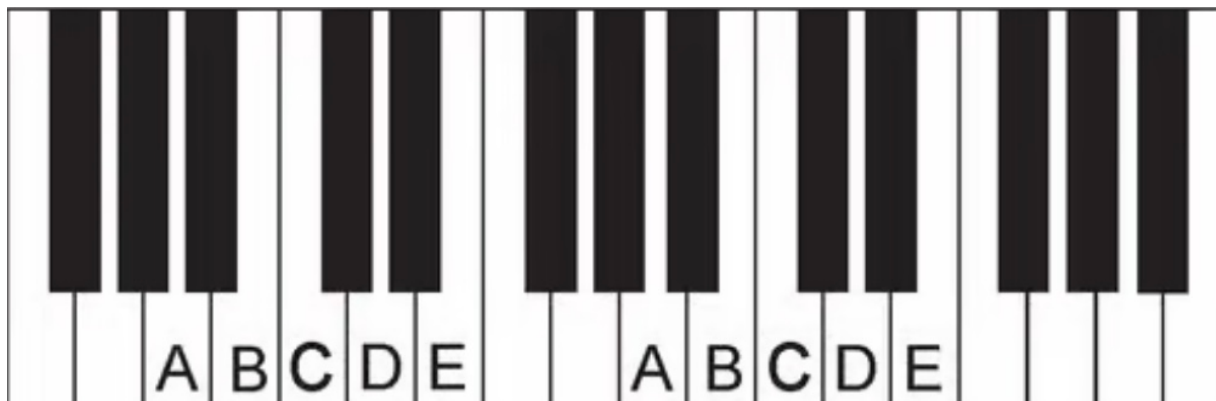
Wist je dat er heel veel beroemde pianisten zijn, zoals Mozart, Beethoven en Chopin? Zij begonnen ooit net zoals jij: door de eerste noot te spelen. Misschien word jij later ook wel een beroemde pianist! Maar ook als je alleen voor jezelf speelt, kun je heel veel plezier hebben op de piano.

Dus, ben je klaar om je eerste pianotoets aan te slaan? Wie weet ontdek je een heel nieuw talent in jezelf!

We gaan beginnen!

De alleronderste toets op de piano heet "A." Druk hem in en zeg zijn naam hardop. De toets ernaast heet "B," en de volgende heet "C." Als je de toetsen ABCDEFG hebt gespeeld, verwacht je misschien dat de "H" daarna komt. Maar nee! Na de "G" begin je weer opnieuw met ABCDEFG. Weet jij hoe de allerhoogste toets van de piano heet?

Zie je ook de groepjes van twee en drie zwarte toetsen? En kun je de "A" herkennen?

Vorbereidende Les

Wat leuk dat je op pianoles gaat. Vandaag maken we kennis met een prachtig instrument: de piano. We gaan meteen aan de slag!

1. Kennismaking met de piano

- Sla een willekeurige toets zachtjes aan. Wist je dat ons instrument "piano" heet omdat dat woord "zacht" betekent?
- Maar eigenlijk is "piano" zijn voornaam! Zijn achternaam is "forte", wat "sterk" betekent. Sla nu een toets heel stevig aan.
- Op de piano kun je lage en hoge tonen spelen. Probeer de meest linkse toets (heel laag) en daarna de meest rechtse toets (heel hoog).
- Speel twee toetsen achter elkaar. Is de tweede toon hoger of lager dan de eerste?

2. De namen van de toetsen

- De onderste toets heet **A**. Daarna komen de B, C, D, E, F en G. Daarna begint het weer van voren af aan: **A-B-C-D-E-F-G**.
- Speel de toetsen in volgorde: ABCDEFG. Daarna herhaal je dit patroon over de hele piano, van de laagste A tot de hoogste G. Zeg de namen van de toetsen hardop terwijl je speelt.

3. Je vingers leren gebruiken

- Bij pianospelen krijgt iedere vinger een nummer. Je duimen (links en rechts) zijn altijd **1**.
- Plaats je rechterhand op vijf toetsen, met iedere vinger op één toets. Speel in volgorde: **1-2-3-4-5**. Doe dit ook met je linkerhand.
- Verzin nu zelf een volgorde, zoals **3-4-5-2-1**, en speel dit met beide handen. Je mag ook herhalingen maken, zoals **1-2-1-1-2-3-4-5-5**.

4. Pedaal

- Druk het **rechterpedaal** in en speel met je rechterhand **1-3-5**. Klinkt het anders? Probeer dit ook met je linkerhand.
- Speel ook maar eens **1-3-5** met het **linkerpedaal erbij**. Wat gebeurt er dan? En als je het **middelste pedaal** gebruikt?

5. Ritme

- Teken een dichte noot (ingekleurd) en een open noot (niet ingekleurd).
- Houd een toets lang ingedrukt en luister wat er gebeurt.
- Maak een ritme door dichte en open noten te tekenen en speel het op de piano.
- Verdeel je ritme in **groepjes van vier tellen**. Zet na elke vier tellen een streepje. Dit heet een **vierkwartsmaat**. Wil je iets nieuws proberen? Maak een ritme in een **driekwartsmaat** (groepjes van drie tellen).

6. De zwarte toetsen ontdekken

- Speel de groepjes van twee zwarte toetsen met het rechterpedaal. Hoe klinkt dat?
- Doe hetzelfde met de groepjes van drie zwarte toetsen.

7. De A vinden en spelen

- Witte toetsen hebben namen. De **A** ligt rechts naast het midden van de drie zwarte toetsen. Kun je alle A's op de piano vinden?
- Speel nu **A-B-C** in het onderste deel van de piano. Zoek en speel daarna alle A-B-C's over de hele piano, eerst met je rechterhand en daarna met je linkerhand.

8. Creatief met muziek

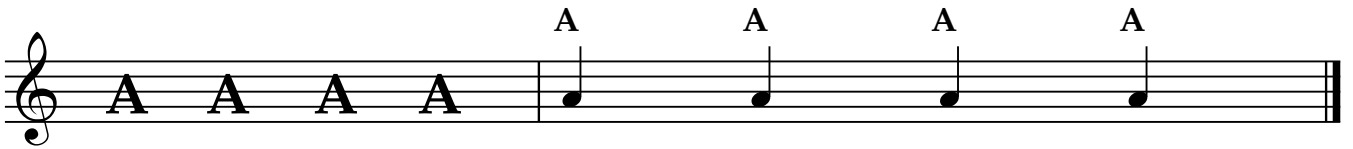
- Speel een willekeurige serie van zwarte toetsen en gebruik daarbij een ritme zoals: **open noot – dichte noot – dichte noot**.
- Teken op papier vijf lijnen onder elkaar. Dit heet een **notenbalk**.
- Aan het begin van de notenbalk staat de **violsleutel**. Weet je hoe die eruitziet? Kijk eens in een pianoboek of vraag het aan de docent.
- De docent tekent de noten **A-B-C-D-E** op de notenbalk. Kun jij dit ook natekenen?
- Bedenk je eigen liedje met deze vijf noten en schrijf het op. Gebruik afwisselend dichte en open noten.

9. Huiswerk

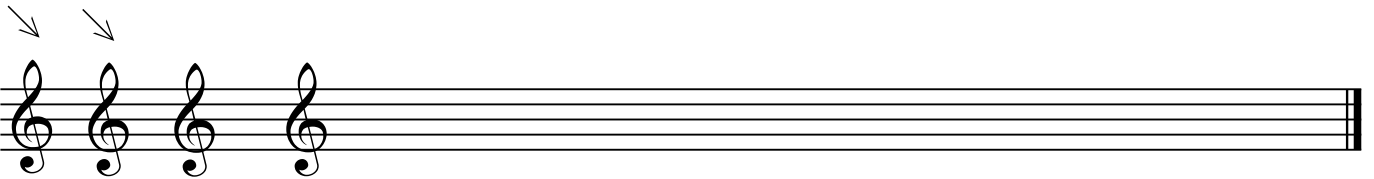
- Teken een paar notenbalken en zet aan het begin steeds een violsleutel.
- Bedenk met de noten A-B-C-D-E jouw eigen liedjes.

Vorbereidende Les

Vind het groepje van de drie zwarte toetsen.
De witte toets rechts van de middelste is de A.
Plak er een sticker op.

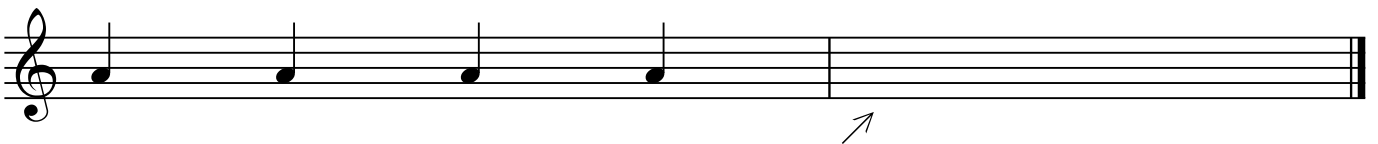
Teken dit na. Het heet de Violsleutel: het teken voor de rechterhand

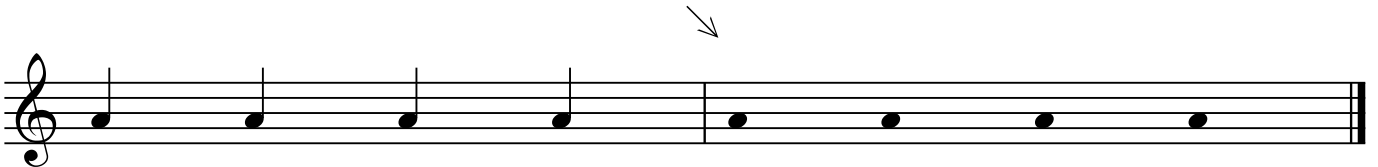
Speel deze A's met de duim van de rechterhand. Duim is "vinger nummer 1"

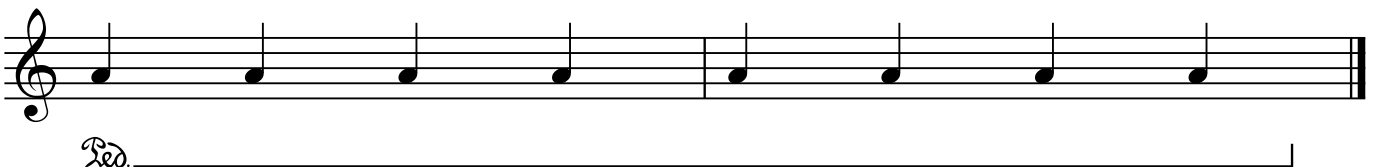
Dichte noten duren één tel. Teken zelf ook een een paar ééntelsnoten

De stokken ontbreken. Teken ze maar

Druk het rechterpedaal in. Klinkt het nu anders?

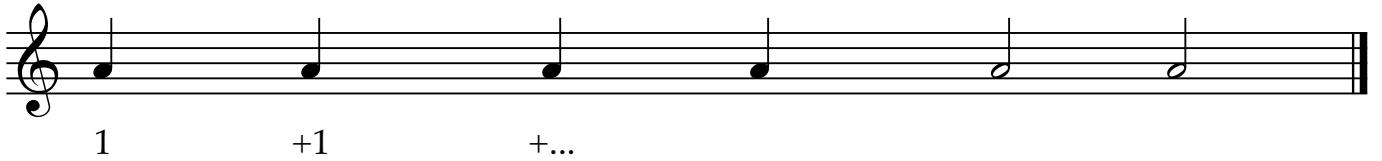

Vorbereidende Les

Een open noot met een stok duurt twee tellen

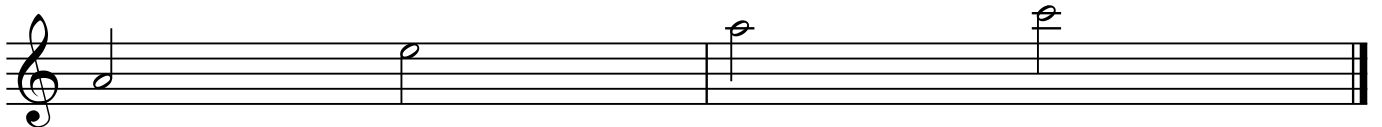
Sommetje: tel dit bij elkaar op.

Hoeveel is dit bij elkaar opgeteld? Teken in het schrift eigen bedachte sommen.

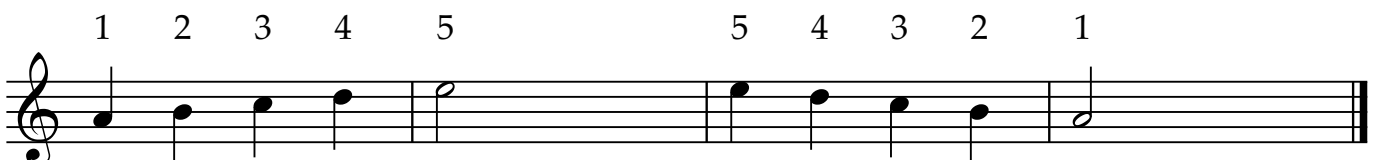
Luisteropdracht: wordt het steeds hoger of lager?

Luisteropdracht: wordt het steeds hoger of lager?

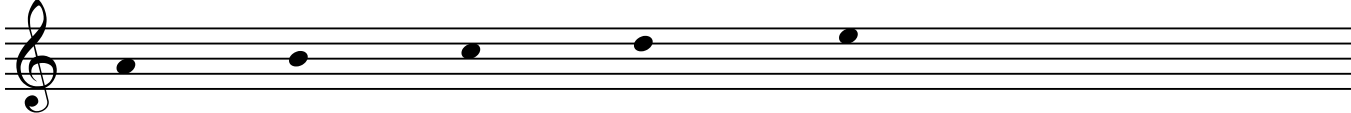
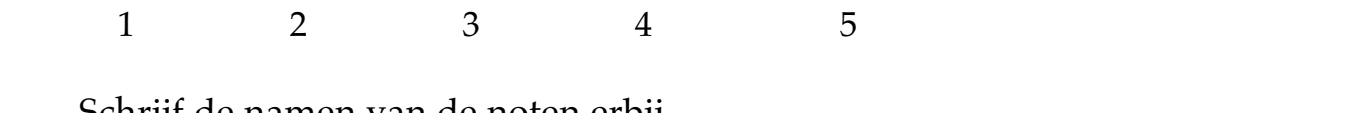

Zet de duim op de A. Wijsvinger is de tweede vinger.
Middelvinger derde, ringvinger vierde en pink vijfde.

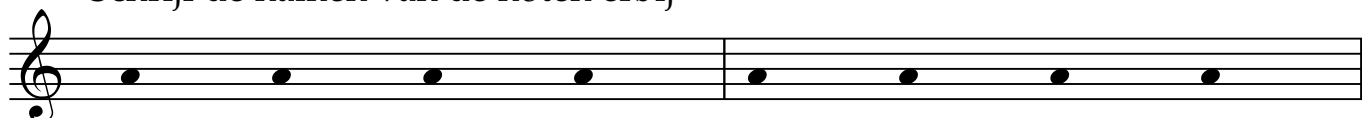
Pianoles 1

Violsleutel, rechterhand
Tekens violsleutels in het schrift

↙

A	B	C	D	E
				
1	2	3	4	5

Schrijf de namen van de noten erbij

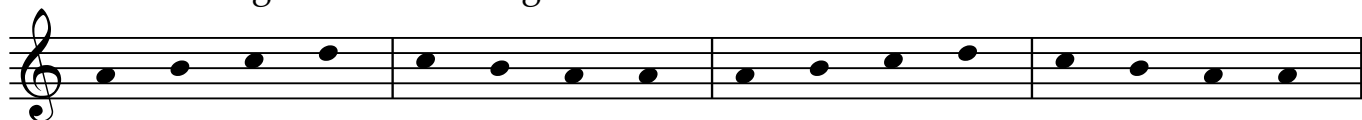
Eerst een A, dan naar de buurman en weer terug

We gaan nog een stapje verder omhoog

Welke vingers worden nu gebruikt?

De Bergkoning

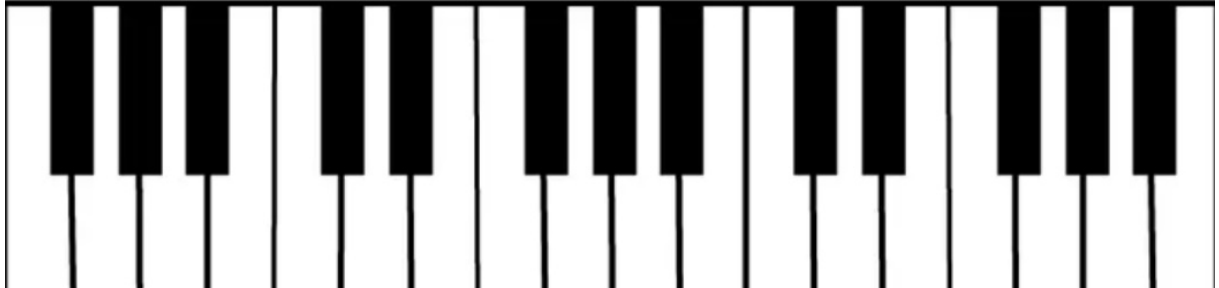

één tel rust

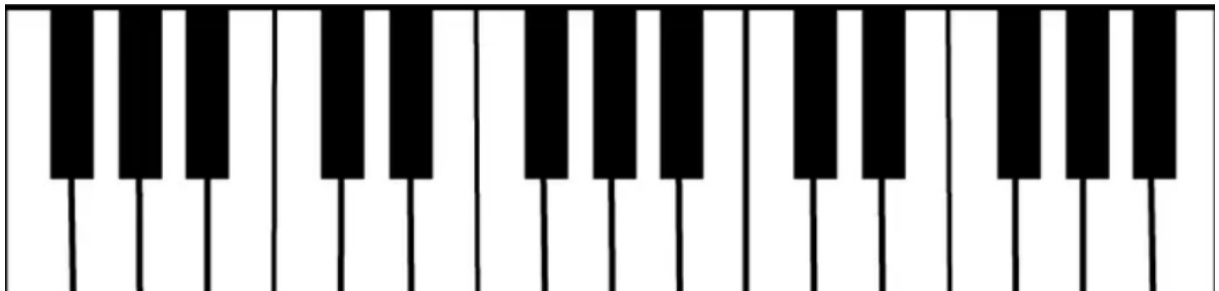

Toetsen

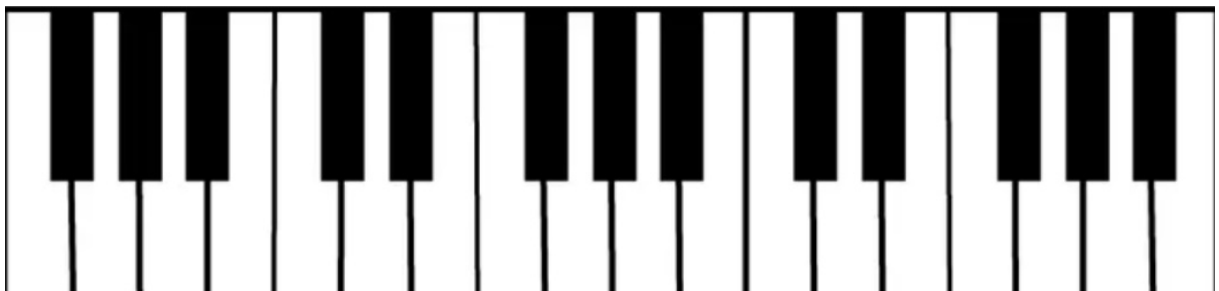
Omcirkel de groepjes van de twee en drie zwarte toetsen:

Kleur alle "A's" die je ziet in:

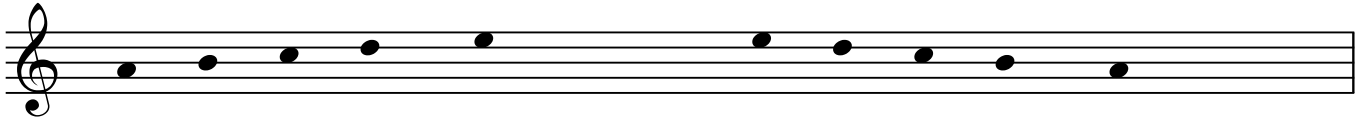
Schrijf de namen van de toetsen op:

Pianoles 2

Noten worden steeds hoger:
Ga naar rechts

Noten worden steeds lager:
Ga naar links

1 tel rust

teken een rust in jouw schrift

Weet je het nog? Dichte noten duren één tel!

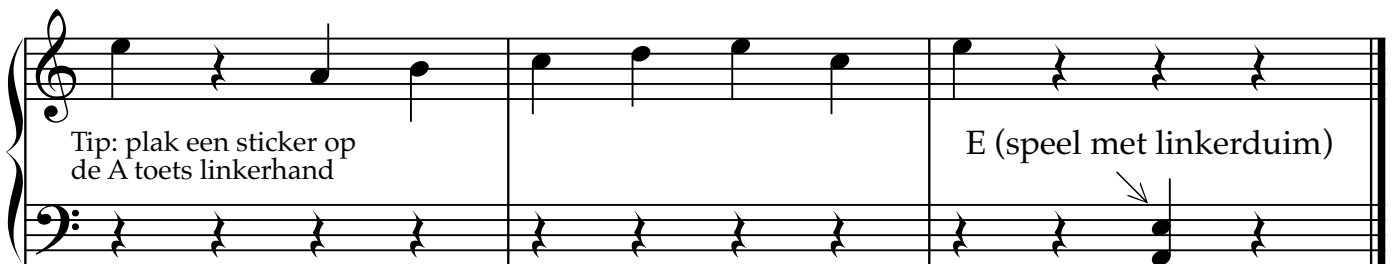

We zijn niet verplicht op de A te beginnen

De samenklank voor de linkerhand mag je hoog of laag spelen.
Noten voor de rechterhand speel je op hun vaste plek.

De Zwanen

↗ Bassleutel: het teken voor de linkerhand

↖ E (speel met linkerduim)
↗ A (speel met linkerpink)

De Stemvork

Een stemvork is een klein stukje metaal dat eruitziet als een Y met een lange steel. Als je erop tikt, bijvoorbeeld met een stokje, begint het te trillen. Die trillingen maken een heel zuiver geluid, een toon. Dat geluid wordt vaak gebruikt om bijvoorbeeld muziekinstrumenten mee te stemmen, zodat ze de juiste toonhoogte hebben. Laten we het eens proberen. Kun je de toon op de piano vinden die overeenkomt met de klank van de stemvork?

Pianoles 4

de open noot zonder
stok duurt vier tellen

Een # heet Kruis: ga een halve toon omhoog (= halve naar rechts)

Vader Jacob

Advocaatje ging op reis

Legato betekent dat je de noten aan elkaar speelt, alsof ze één lange sliert vormen, zodat het mooi vloeiend klinkt.

Pianoles 5

Mieke hou je vast!

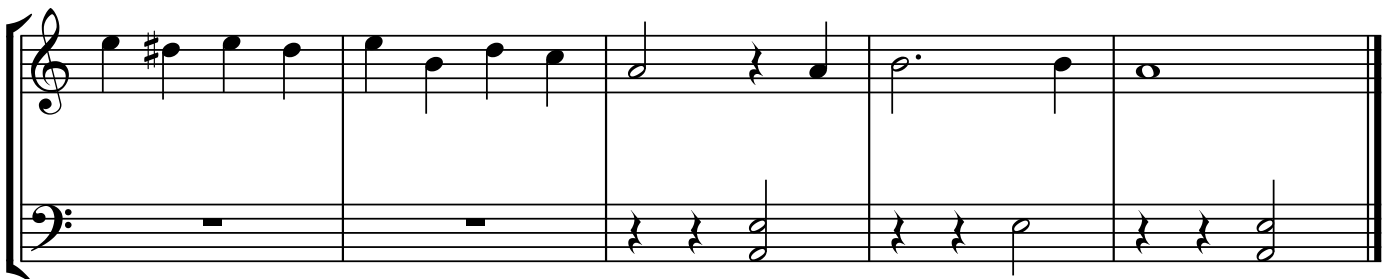
het kruis geldt voor alle C's in die maat. Maat: het blokje tussen de strepen.

Voor Elise

Doosje dat hangt aan de lijn: een hele maat rust

Er zitten drie tellen in iedere maat = driekwartsmaat

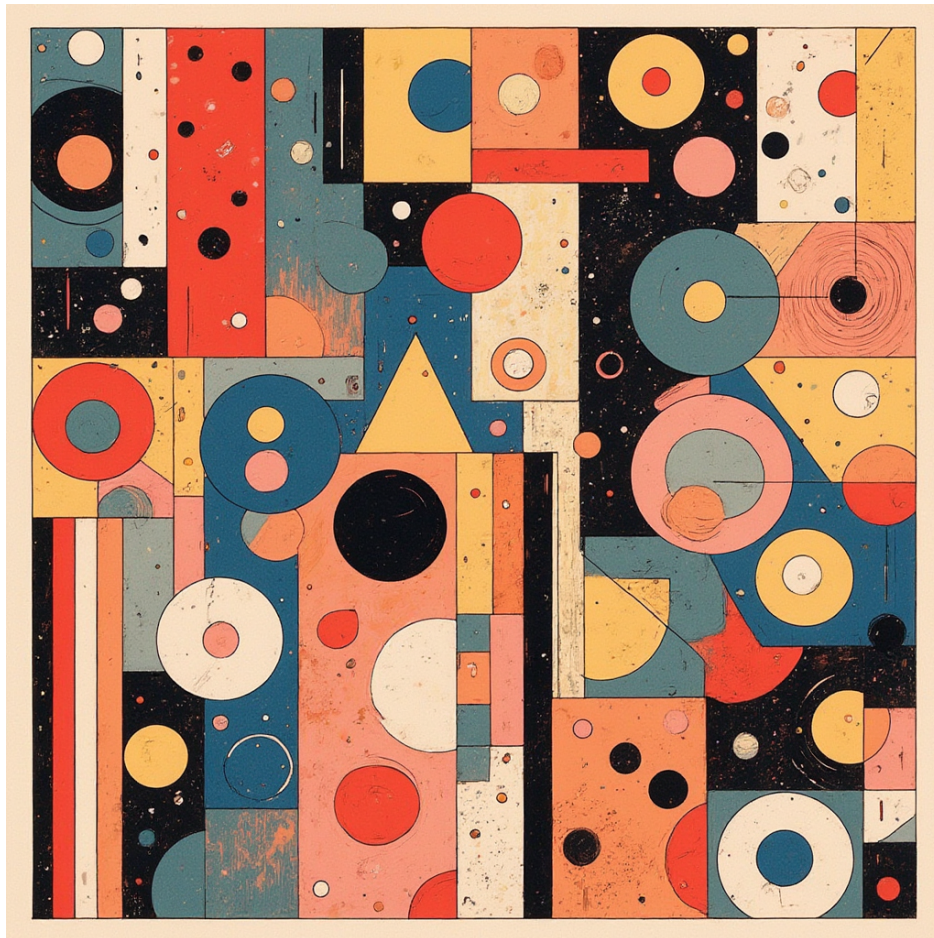

Er zitten vier tellen in iedere maat = vierkwartsmaat

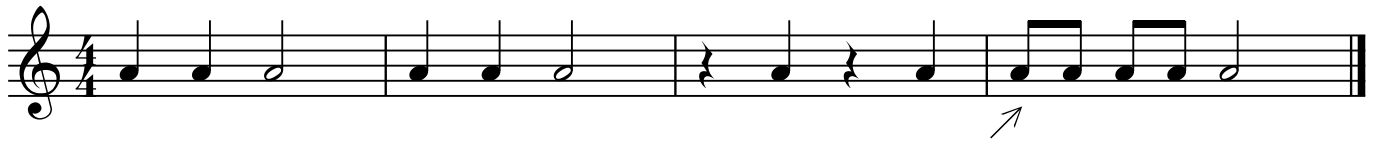
Kandinsky

Als je naar een schilderij van Kandinsky kijkt, lijkt het alsof je naar een kleurrijk feestje van vormen kijkt. Je ziet cirkels, driehoeken, vierkanten en lijnen die allemaal een eigen plekje op het schilderij hebben. De vormen hebben vaak felle kleuren, zoals rood, geel, blauw of groen, en ze lijken soms te zweven of dansen op de achtergrond. Het lijkt misschien een beetje alsof iemand met vormen en kleuren speelt, maar alles heeft een bedoeling. Kandinsky gebruikte die vormen en kleuren om gevoelens uit te drukken, zoals blijheid, rust of zelfs een beetje chaos. Het is net alsof hij muziek schilderde, maar in plaats van klanken gebruikte hij vormen en kleuren om een verhaal te vertellen! Laten wij eens proberen om op de piano driehoeken (drie tonen tegelijk), vierkanten (vier tonen tegelijk), cirkels (op en neer gaan), stippen (losse noten) en lijnen (stap voor stap van een lage naar een hoge toets of andersom) tot klinken te brengen.

Pianoles 6

Vlugge noten, twee nootjes
zijn samen één tel

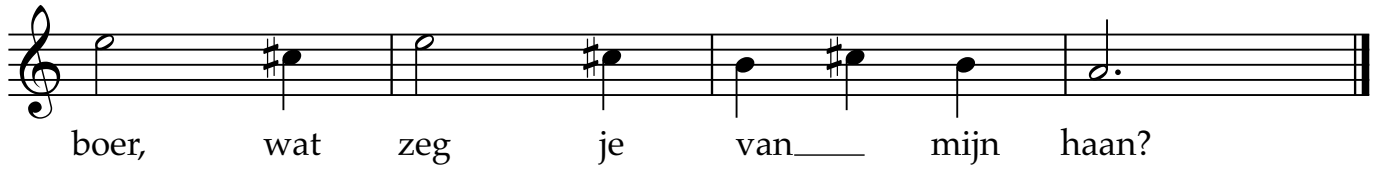
Jingle Bells

Boer, wat zeg je van mijn kippen

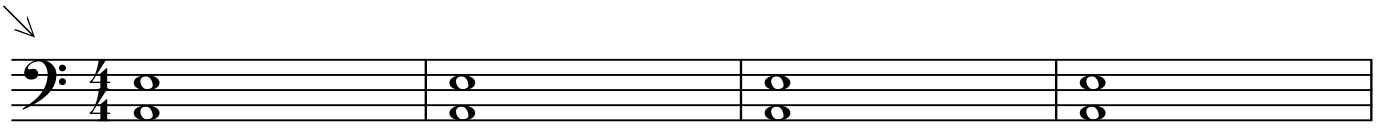

Pianoles 6

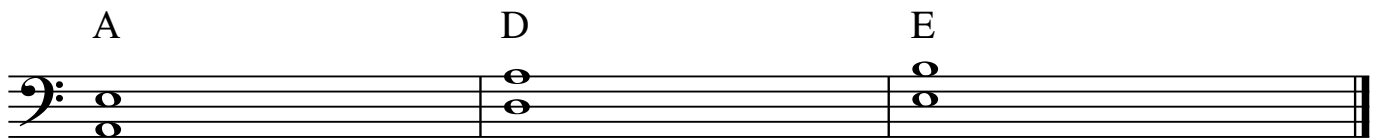

boer, wat zeg je van mijn haan?

Teken de Bassleutel. Het teken voor de linkerhand! We noemen hem ook wel F-sleutel.

Samenklank: linkerpink speelt de A, de duim speelt automatisch mee.

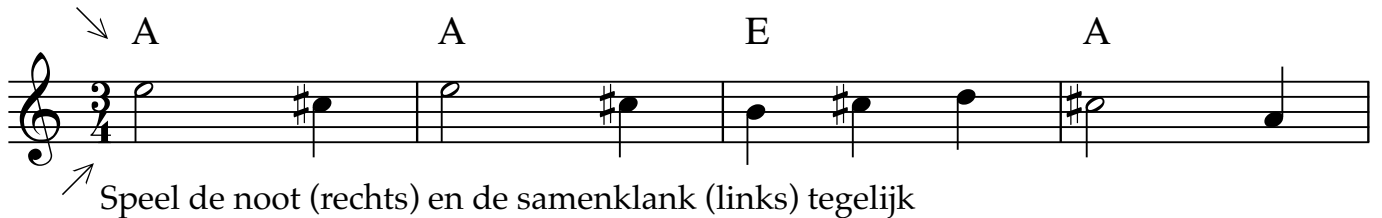

De samenklank van A

De samenklank van D

De samenklank van E

Boer, wat zeg je van mijn kippen

Boer, wat zeg je van mijn kippen

Ode aan de Blijheid

De voornaam van ons instrument (piano) betekent "zacht." De achternaam (forte): "sterk."

Pittig

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Arr. Mathieu Daniël Polak

The first system of musical notation is in 4/4 time and consists of two staves. The treble clef staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. A '3' above the first measure indicates a triplet. The bass clef staff begins with a bass clef and a 4/4 time signature. The first two measures of the bass staff contain a double bar line and a diamond-shaped symbol with arrows pointing to the left, indicating a specific fingering or articulation. The music consists of quarter notes in the treble and half notes in the bass.

Wat boven mekaar staat, wordt tegelijkertijd aangeslagen

The second system of musical notation continues the piece with two staves. The treble clef staff contains quarter notes, and the bass clef staff contains half notes. The key signature remains one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

The third system of musical notation features two staves. The treble clef staff starts with the instruction 'speel **p** (piano)'. The music consists of quarter notes in the treble and half notes in the bass. In the final measure of the treble staff, there is a double bar line followed by a rest, with an arrow pointing to it from the text 'Twee tellen rust' located above the staff.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The treble clef staff starts with the instruction 'speel **f** (forte)'. The music consists of quarter notes in the treble and half notes in the bass. The system concludes with a double bar line.

De Grote Meesters

In "De Toffe Pianist" spelen we melodieën van beroemde componisten zoals Bach, Mozart en Beethoven. De stukjes die wij leren zijn iets makkelijker gemaakt dan hoe deze componisten ze vroeger hebben geschreven. Maar wist je dat je de originele versies kunt beluisteren? Zoek bijvoorbeeld eens De Musette van Bach, Ode an die Freude van Beethoven, of de pianosonate KV 331 van Mozart op internet op. Prachtig, toch?

Heb jij al een idee welk stuk je later graag wilt spelen? Misschien wel Für Elise, of The Entertainer? Of wil je liever popliedjes leren? Als je elke dag oefent, kun je dat zeker bereiken.

Pianoles 7

Aura Lee

Boog: dit geeft aan dat deze noten tezamen een zin vormen

Musical notation for 'Aura Lee' in 4/4 time. The first two phrases are connected by a slur. Chords D, E, A, and D are indicated above the notes. The word *legato* is written below the first phrase.

Musical notation for 'Aura Lee' in 4/4 time. The second phrase is connected by a slur. Chords D, E, A, and D are indicated above the notes.

De Coole Kerel

Musical notation for 'De Coole Kerel' in 4/4 time. The first phrase is connected by a slur. Chords A and A are indicated above the notes. An arrow points to the first note with the text 'Driekwartsmaat of vierkwartsmaat?'.

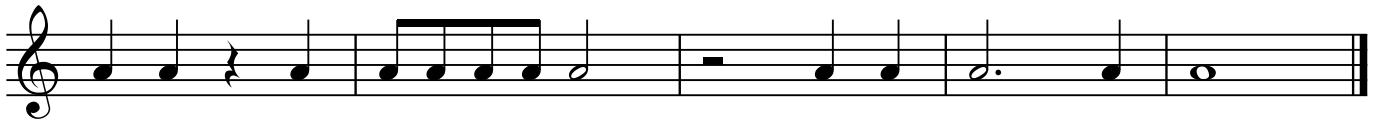
Musical notation for 'De Coole Kerel' in 4/4 time. The second phrase is connected by a slur. Chords A and A are indicated above the notes.

Musical notation for 'De Coole Kerel' in 4/4 time. The third phrase is connected by a slur. Chords E, A, and E are indicated above the notes.

Musical notation for 'De Coole Kerel' in 4/4 time. The fourth phrase is connected by a slur. Chords E, A, and A are indicated above the notes.

Pianoles 7

Ritme: de verdeling van de tijd in korte en lange tonen.

Daar Buiten loopt een Aap

A E A

Slaap kind - je slaap, daar

A E A

bui - ten loopt een aap.

A E A

Slaap kind - je slaap.

Oefening

1 2 3 2 1 2 3 4 3 2 1 2 3 4 3 4

Noten Lezen: schrijf de namen van de noten onder de balk

NIEUW

f g a

Bloemen

Teken in je schrift een bloem. Schrijf op of bij ieder blaadje van de bloem een letter uit: ABCDE. Zet je rechterduim op de A en speel dan het liedje. Om het extra mooi te laten klinken, kun je het rechterpedaal indrukken. Een voorbeeld zie je hieronder. Als je met de A begint dan klinkt het zo: ABCCEDB

Het Schaakspel

Teken een schaakbord: een vierkant met grote vakjes erin. Zet in ieder vak een nummer. Je mag kiezen uit de nummers 1 tot en met 5. Die nummers stellen de vingers van de hand voor. Speel eerst de nummers achter elkaar zoals ze op je schaakbord staan. Speel ze ook eens van achter naar voren en van onder naar boven. Kun je schaken? Speel de nummers dan maar eens zoals het paard bij het schaakspel springt.

Pianoles 8

Rechterhand: duim op de A:
A positie

Rechterhand: duim op de C:
C positie

legato

A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The notes are marked with a 'legato' instruction.

5

A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The number '5' is written above the staff.

C positie

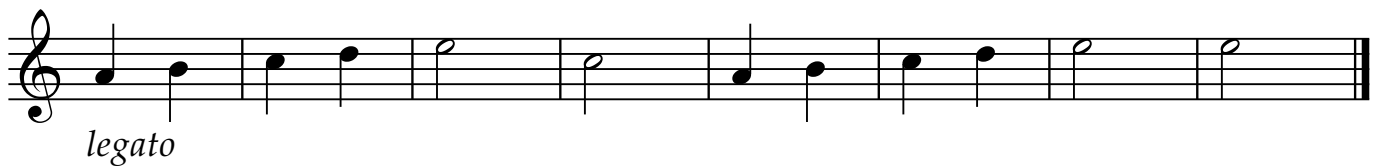
meestal speel je legato maar bij herhaalde noten moet je even loslaten

legato

A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The notes are marked with a 'legato' instruction. An arrow points to the repeated notes G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7.

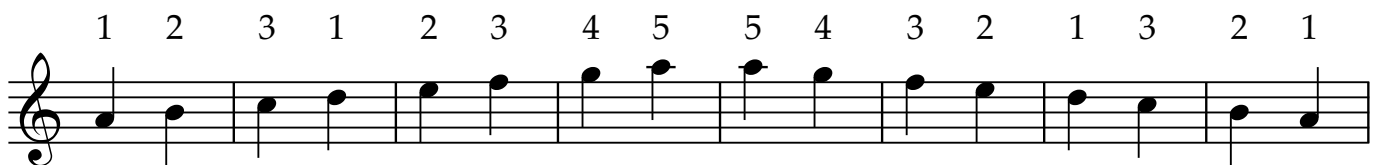
A positie

legato

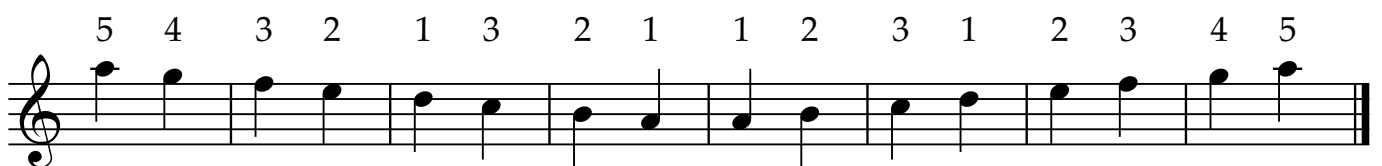
A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The notes are marked with a 'legato' instruction.

Een ladder van tonen.

1 2 3 1 2 3 4 5 5 4 3 2 1 3 2 1

A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The notes are marked with a 'legato' instruction.

5 4 3 2 1 3 2 1 1 2 3 1 2 3 4 5

A musical staff in treble clef with a 2/4 time signature. It contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The notes are marked with a 'legato' instruction.

Pianoles 8

Scherzo van Cornelius Gurlitt (1820-1901)

Musical score for Scherzo van Cornelius Gurlitt. The score consists of three staves of music in treble clef. Above the first staff are the chords C and G. Above the second staff are the chords G and C. Above the third staff are the chords G, C, G, and C. The music features a sequence of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line.

Driekwartsmaat, vierkwartsmaat of.....

Etude in C van Carl Czerny (1791-1857)

Musical score for Etude in C van Carl Czerny. The score consists of four staves of music in treble clef, with a 4/4 time signature. Above the first staff are the chords C, C, G, and C. Above the second staff are the chords C, C, G, and C. Above the third staff are the chords G, C, G, and C. Above the fourth staff are the chords C, C, G, and C. The music features a sequence of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final double bar line.

als er niks bij staat, spelen we altijd legato, overal waar dat kan.

De Koekoek en de Ezel

Rustig

Karl Friedrich Zelter (1758-1832)

Arr. Mathieu Daniël Polak

5

C Dm G

Linkerhand: samenklanken of letters spelen

C C Dm

G C C

G C G C

Pianoles 9

Sigmund Lebert (1822-1884)
& Ludwig Stark (1831-1884)
Arr. Mathieu Daniël Polak

Rustig

We Spelen Samen

3

Leerling

Docent

p

Pianoles 9

A musical score for 'Pianoles 9'. The top staff is a single treble clef line with a slur over six notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4. The bottom part consists of two staves (treble and bass clefs). The treble staff starts with a key signature of one sharp (F#) and contains a sequence of notes: F#4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4. The bass staff contains notes: G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2.

Dit teken (b) heet "Mol" door de mol wordt de toon een halve stap verlaagd.
(Ga een halve stap naar links)

A musical score illustrating the 'Mol' (flat) symbol. It shows a sequence of notes on a treble clef staff: G4, F#4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, F2, E2, D2, C2. An arrow points to the first flat symbol (b) on the F4 note.

Ziek Egeltje

A musical score for 'Ziek Egeltje' in 4/4 time. The first line of music has the following chord symbols above it: Cm, Cm, G, G, Cm. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, F2, E2, D2, C2.

A musical score for 'Ziek Egeltje' in 4/4 time. The second line of music has the following chord symbols above it: Cm, Cm, G, G, Cm. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, F2, E2, D2, C2.

Dit teken heet "herstellingsteken." Een mol (of kruis) werkt niet meer!

A musical score illustrating the 'herstellingsteken' (restoration sign). It shows a sequence of notes on a treble clef staff: G4, F#4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, F2, E2, D2, C2. An arrow points to the restoration sign (a vertical line with a hook) on the F#4 note.

O Denneboom

Duits kerstliedje
Arr. Mathieu Daniël Polak

Rustig

1 2 3 4 1 2 1

g c g c d g c g

Linkerhand: een octaaf hoger dan geschreven
speel alleen de letters

verplaats de hand

c g c d g c

(hoge a)

4 2 5 4 4 3 3 4

zet de hand terug

c d g c g

c g c d g c

Kleine Dreidel

Beide handen op de C-positie

Chanoeka Liedje
Arr. Mathieu Daniël Polak

Gezellig Tempo

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 4/4. The melody in the treble clef starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, C5-B4, A4-G4, and F4. The bass clef accompaniment starts with a quarter rest, followed by quarter notes G3, A3, and B3, and ends with a quarter rest. Fingering numbers 5, 1, 5, 3, 2, 1 are placed below the notes in the bass clef.

The second system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody with eighth notes G4-A4, B4-C5, B4-A4, G4-F4, and E4. The bass clef accompaniment has quarter notes G3, A3, and B3, followed by a quarter rest. Fingering numbers 1 and 5 are placed below the notes in the bass clef.

The third system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody with eighth notes D4-C4, B3-A3, G3-F3, and E3. The bass clef accompaniment has quarter notes G3, A3, and B3, followed by a quarter rest. Fingering numbers 5 and 1 are placed below the notes in the bass clef.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody with eighth notes D4-C4, B3-A3, G3-F3, and E3. The bass clef accompaniment has quarter notes G3, A3, and B3, followed by a quarter rest. Fingering numbers 4, 1, and 5 are placed below the notes in the bass clef. The system ends with a double bar line.

De Tenniswedstrijd

Spelregels

- Druk eerst een witte toets in, gevolgd door een zwarte toets. Je hebt de bal geslagen!
- De docent speelt precies de zwarte toets die jij als laatste hebt aangeslagen en drukt vervolgens een witte toets in. Hij/zij heeft de bal teruggeslagen.
- Gebruik het rechterpedaal om het spel extra mooi te laten klinken.
- Het spel begint rustig, maar probeer het ook eens in een hoger tempo.
- Eindigt de ene speler bijvoorbeeld op een A# en sla jij niet diezelfde A# aan? Dan verdient de andere speler een punt.
- Sla je per ongeluk twee witte toetsen of twee zwarte toetsen achter elkaar aan? Ook dan verdient de andere speler een punt.
- Je mag niet twee keer achter elkaar dezelfde eindtoets kiezen, anders wordt het spel saai. Bijvoorbeeld: Speler 1 slaat van C naar A#, en Speler 2 van A# naar C – dat is prima. Maar daarna mag Speler 1 niet weer van C naar A# slaan; kies in plaats daarvan bijvoorbeeld C naar G#.
- Maak je een fout? Dan krijgt de andere speler een punt. De eerste speler die drie punten scoort, wint het spel.

Eigen compositie

Deze jongen speelt een muziekstuk uit een boek. We noemen een muziekstuk ook wel een compositie. Pak maar eens jouw schrift. Trek vijf lijnen en teken een violsleutel aan het begin. Kun je zelf ook een liedje componeren? Het liefste met echte noten maar je mag ook letters op jouw notenbalk zetten. Voor de rechterhand alleen? Wie weet vind je er ook klanken bij voor de linkerhand?

Pianoles 10

Hoedje van Papier

Musical score for "Hoedje van Papier" in 4/4 time, featuring treble clef and a key signature of one sharp (F#). The score consists of four staves of music with corresponding chord labels (A, E, A) above the notes.

Musette van Bach

Musical score for "Musette van Bach" in 4/4 time, featuring treble clef and a key signature of one sharp (F#). The score consists of three staves of music with corresponding chord labels (A, A, A, E, A, A) above the notes.

Pianoles 10

Paul Jonas

Musical notation for Paul Jonas exercise, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff has four measures with chords F, C, C, and F above them. The second staff has four measures with chords F, C, C, and F above them. The melody consists of quarter notes and half notes.

Rondedans van Bela Bartok

Weet je het nog? Mol: een halve toon verlagen.

Musical notation for Rondedans van Bela Bartok, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff has a melodic line with a flat sign above the fourth measure, indicated by an arrow from the text above. The second staff continues the melodic line with a flat sign above the eighth measure.

Wij maken een kringetje

Musical notation for Wij maken een kringetje, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff has three measures with chords C, G, and C above them. The second staff has three measures with chords C, G, and C above them. An arrow points to the first measure of the first staff.

We beginnen niet op de eerste tel = opmaat

Chill in April

Alles blij maakt de Mei
Arr. Mathieu Daniël Polak

Beetje vlug

The first system of music is in 4/4 time. The treble clef staff begins with a dynamic marking of *f* (forte). The melody starts on a G4 note, marked with a fingering of 5, and proceeds through a series of eighth and quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. A slur covers the entire melody. The bass clef staff provides a simple accompaniment with quarter notes: G2, C3, G2, C3.

5

1

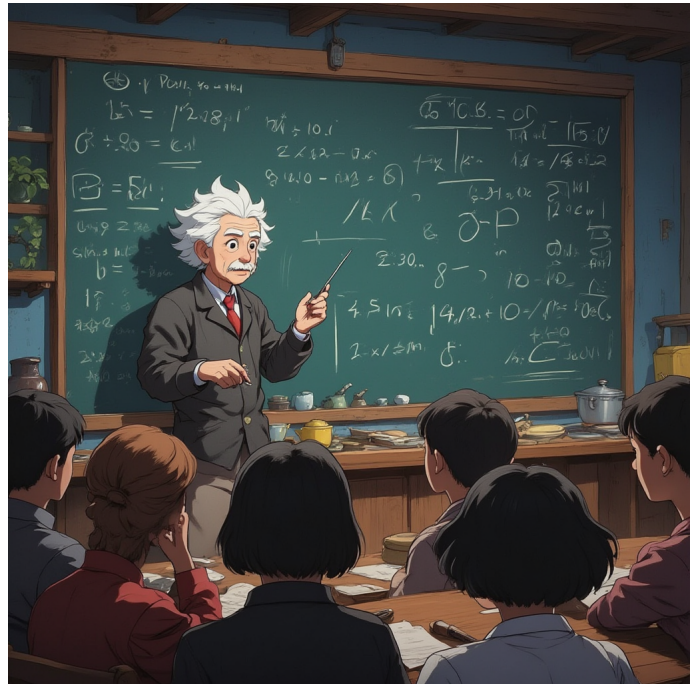
The second system continues the melody from the first system. The treble clef staff has a dynamic marking of *f*. The melody continues with quarter notes: D4, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The bass clef staff continues with quarter notes: G2, C3, G2, C3.

The third system continues the melody. The treble clef staff has a dynamic marking of *p* (piano). The melody continues with quarter notes: B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F2, E2, D2, C2. The bass clef staff continues with quarter notes: G2, C3, G2, C3.

The fourth system concludes the piece. The treble clef staff has a dynamic marking of *f*. The melody continues with quarter notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1. The bass clef staff continues with quarter notes: G2, C3, G2, C3. The system ends with a double bar line.

Rekenwonder

Een muziekstuk is opgedeeld in maten, de blokjes tussen de maatstrepen. In dit stuk ontbreken de maatstrepen. Tel tot vier en zet na iedere vier tellen een maatstreek. Kun jij uitrekenen uit hoeveel maten dit muziekstuk bestaat? Tel ook de notenwaarden op: hoeveel tellen zijn het in totaal? Verzin zelf ook zo'n stuk en teken hem in jouw schrift.

A musical score consisting of six staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The music is written in a simple, rhythmic style using quarter notes and eighth notes. The bar lines are missing, creating a continuous line of music across the staves. The score is designed for a counting exercise where the student is to insert bar lines every four counts.

Passacaglia

Mathieu Daniël Polak

Rustig $\text{\textcircled{3}}$

The first system of the musical score consists of five measures. The treble clef staff begins with a piano (*p*) dynamic marking. The melody in the treble clef starts with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, and B4. The bass clef staff provides a simple accompaniment with quarter notes G3, F3, and E3. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4.

5

The second system continues the piece with five more measures. The treble clef melody becomes more active, featuring eighth and sixteenth notes. The bass clef accompaniment remains simple, with quarter notes G3, F3, and E3.

The third system contains five measures. The treble clef melody continues with eighth and sixteenth notes, while the bass clef accompaniment stays consistent with the previous systems.

The fourth system concludes the piece with five final measures. The treble clef melody ends with a half note G4, and the bass clef accompaniment ends with a half note G3. The system concludes with a double bar line.

Koekoek Harry leert vliegen

Koekoek Harry doet zijn best, maar valt twee keer uit het nest.
 Plof en smak, daar gaat hij weer, oef dat doet toch echt wat zeer!
 Maar kijk, de derde keer... Hij fladdert! Hij vliegt!
 Heen en weer, steeds hoger en steeds meer!

Niet te snel

Mathieu Daniël Polak

5 3

p Koe - koek koe - koek koe - koek

Red. _____

rechterhand, met vlakke hand veel toetsen indrukken! Je mag zelf weten welke!

5 1

p

1 5

f

Red. _____

tr = triller: snel abababa achter mekaar spelen met duim en wijsvinger van rechterhand

1 5

f

p

tr

5 1

Red. _____

Naar het Zwembad!

Voorzichtig

Mathieu Daniël Polak

2 1

p Is het water koud?

herstellingsteken

This system is in 4/4 time. The treble clef has a melody starting with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and a quarter rest. The bass clef has a whole rest. The second measure is identical. The third measure has a quarter rest, followed by a quarter note B4 with an arrow pointing to it labeled 'herstellingsteken', and a quarter rest. The fourth measure is identical to the first.

Nog een E hoger

hoge E

3 3 3

Opklimmen

red.

This system is in 4/4 time. The treble clef has a melody starting with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and a quarter rest. The bass clef has a whole rest. The third measure has a quarter rest, followed by a quarter note E5 with a '3' above it, and a quarter rest. The fourth measure has a quarter rest, followed by a quarter note E5 with a '3' above it, and a quarter rest. The text 'Opklimmen' is written below the treble clef staff. A bracket labeled 'red.' spans the last two measures.

Van de waterglijbaan: kies een hele hoge toon uit en glijd met de vingers tot en met een hele lage

Enthousiast

f

p

Afzetten op de duikplank

Plons!

f

glijd glijd

This system is in 4/4 time. The treble clef has a melody starting with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and a quarter rest. The bass clef has a whole rest. The second measure has a quarter rest, followed by a quarter note G4, and a quarter rest. The third measure has a quarter rest, followed by a quarter note G4, and a quarter rest. The fourth measure has a quarter rest, followed by a quarter note G4, and a quarter rest. The text 'Afzetten op de duikplank' is written below the treble clef staff. The text 'Plons!' is written below the bass clef staff. The text 'glijd glijd' is written above the treble clef staff with arrows pointing to the first two measures. The dynamic *f* is written below the bass clef staff at the end of the system.

De Ballerina

Beetje vlug

Mathieu Daniël Polak

1

p

5 1

De Fee deed de Bagage

Mathieu Daniël Polak

Langzaam

4 5 4 5

Dm Em F Em

ped. _____ | ped. _____ | rechterpedaal gebruiken.....

2 4 2

E Dm E E

4 1 2 4

D D Em Bm

1 4 5 4 5

A G A G Em

Annie de Eend glijdt uit

Annie de eend draait snel rond, zo elegant en zo gezond!
 Maar, oeps, een bananenschil op het ijs. Daar gaat ze dan,
 ze struikelt en roept: "Dat ging niet volgens plan!"
 Toch schaatst ze daarna weer verder op haar gemak,
 en zingt heel vrolijk: "kwaak, kwaak & kwak."

Schaatsend

Mathieu Daniël Polak

1 2 3 1 2 3 4 5 4 3 2 1 3 2

p A F A F

Oei, ze glijdt uit!
 Speel de kleine nootjes heel snel!

Kwaak, kwaak, kwak!

f F D F D

Ped. _____

Kwaak, kwaak!

p A F A F *f*

Ped. _____

Kennisquiz

Wat voor soort noten zijn dit? Korte of lange?

Met welke hand worden de grote letters gespeeld?

Wat betekent deze boog?

Hoe heet een begin met minder tellen in de maat?

Hoe noemen we dit teken voor de noot en wat doe je dan?

Een teken dat lijkt op de letter 'b.' Hoe heet dat teken en wat moet je dan doen?

Wat doe je als je dit teken ziet?

CERTIFICAAT

Gefeliciteerd!

Met veel doorzettingsvermogen, oefening en plezier heb je *De Toffe Pianist deel 1* afgerond. Wat een geweldige prestatie!

We zijn ontzettend trots op je muzikale groei en de prachtige muziek die je hebt leren spelen. Je hebt nu een stevige basis om verder te gaan.

Ben je klaar voor nog meer muzikale avonturen? *De Toffe Pianist deel 2* staat voor je klaar om je nog meer mooie liedjes en technieken te leren!

Blijf oefenen, blijf spelen en blijf genieten van de magie van muziek!

Naam leerling(e)

.....

Naam pianodocent(e)

.....

Plaats & Datum

.....

Biografie van de auteur

Toen ik elf jaar oud was, begon ik met pianospelen. Vanaf het moment dat ik de allereerste toets van de piano indrukte, wist ik het: ik wilde pianoleraar worden! Muziek is zo mooi, en ik vond het een geweldig idee om met kinderen te werken.

Voorspeelmiddagen, waarbij ik voor andere mensen moest spelen, waren altijd heel spannend. Ik had dan vaak kriebels in mijn buik van de zenuwen! Toch vond ik het ook leuk om steeds beter te worden, zelfs beter dan de andere leerlingen van mijn pianolerares. Later ging ik naar het conservatorium, een school waar je alles leert over muziek. Daar speelde ik heel vaak voor publiek, en door veel te oefenen en op te treden, werd ik minder zenuwachtig.

Op een dag begon ik koren te begeleiden, groepen mensen die samen zingen. Dat vond ik zo leuk! Wist je dat een piano eigenlijk alles kan spelen wat een koor zingt? Lage melodieën, net als mannenstemmen, speel je met de linkerhand. Hoge melodieën, zoals vrouwenstemmen, speel je met de rechterhand.

Een balletschool vroeg me om muziek te spelen tijdens hun lessen. De stukjes die ik speelde, waren vaak kort en sprookjesachtig. Soms begeleidde ik de balletleerlingen zelfs tijdens hun examens.

Ik speel nog steeds vaak samen met andere muzikanten, zoals zangers en mensen die viool, hobo of cello spelen. Maar wat ik het allerleukste vind, is zelf muziek bedenken! Ik verzin graag nieuwe pianostukken die ik zelf speel of die door mijn leerlingen of andere muzikanten worden uitgevoerd.

Op Muziekschool Amersfoort geef ik les aan kinderen vanaf 6 jaar, maar ook aan volwassenen. Sommige leerlingen willen bekende klassieke muziek leren spelen, zoals *Für Elise* van Beethoven. Anderen willen juist populaire liedjes spelen die je op de radio hoort. Dat kan allemaal! Ik heb twee boeken "De Toffe Pianist" geschreven om je hiermee te helpen. Alles wat je leert uit mijn boeken kun je gebruiken om zowel populaire als klassieke muziek te spelen.

Dankwoord

Voor het maken van "De Toffe Pianist" heb ik veel hulp gehad van geweldige mensen, en daarvoor ben ik hen heel dankbaar. Allereerst wil ik mijn collega-pianodocenten Heleen Verleur en Martin Tarenskeen bedanken. Zij hebben hun waardevolle meningen gegeven over de didactische inhoud van de boeken. Een speciale dank gaat ook uit naar musicoloog Anton Molenaar, muziekschooldirecteur William van de Groep en onderwijskundigen Mirte van den Berg en Willy-Els te Boekhorst. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar mijn moeder, Door Rebers, die de titel *De Toffe Pianist* heeft bedacht.

QR-Code Klinkende voorbeelden

Op de website www.mathieudanielpolak.com zijn sprekende voorbeelden van composities uit De Toffe Pianist te horen. Je kunt ook direct naar de liedjes gaan door deze QR-code te scannen:

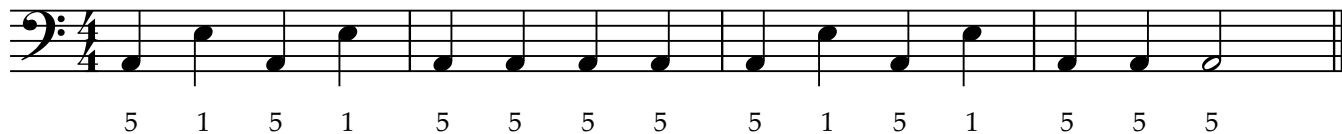

Appendix

Oefeningen voor de linkerhand Vanaf Pianoles 5 te spelen

A positie

A

Musical notation for exercise A, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of 15 notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The notes are grouped as follows: G2-A2-B2-C3, D3-E3-F3-G3, A3-B3-C4, D4-E4-F4-G4. The final note is a half note.

5 1 5 1 5 5 5 5 5 1 5 1 5 5 5

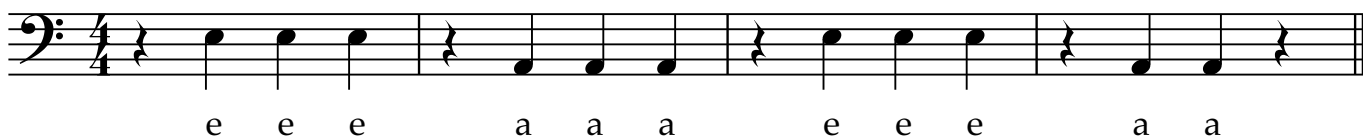
B

Schrijf de vingerzetting (de nummers van de vingers) onder de noten en speel:

Musical notation for exercise B, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of 15 notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The notes are grouped as follows: G2-A2-B2-C3, D3-E3-F3-G3, A3-B3-C4, D4-E4-F4-G4. The final note is a half note.

C

Musical notation for exercise C, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of 15 notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The notes are grouped as follows: G2-A2-B2-C3, D3-E3-F3-G3, A3-B3-C4, D4-E4-F4-G4. The final note is a half note.

e e e a a a e e e a a

D

Musical notation for exercise D, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of 15 notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The notes are grouped as follows: G2-A2-B2-C3, D3-E3-F3-G3, A3-B3-C4, D4-E4-F4-G4. The final note is a half note.

a b c d c b a a b c d c b a

E

Musical notation for exercise E, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of 15 notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The notes are grouped as follows: G2-A2-B2-C3, D3-E3-F3-G3, A3-B3-C4, D4-E4-F4-G4. The final note is a half note.

1 2 3 4 5 4 3 2 1 2 3 4 5

Appendix

F

Let op de zwarte toets

Musical notation for exercise F, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 15 notes. The notes are: G2, A2, B2, A2, G2, A2, B2, A2, G2, A2, B2, C3, D3, C3, B2. The notes are marked with fingerings: 1, 2, 3, 2, 1, 2, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5, 1, 5.

G

Twee noten tegelijk

Musical notation for exercise G, bass clef, 3/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 10 notes. The notes are: G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2. The notes are marked with fingerings: e, a, e, a, e, a, e, a, e, a.

H

Musical notation for exercise H, bass clef, 3/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 11 notes. The notes are: G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2. The notes are marked with fingerings: 5, 5, 1, 5, 1, 5, 5, 1, 5, 1, 5.

I

Goed tellen

Musical notation for exercise I, bass clef, 3/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 6 notes. The notes are: G2, A2, G2, A2, G2, A2. The notes are marked with fingerings: 1, 2, 1, 1, 2, 1. There is a rest for the second measure. An arrow points to the rest.

J

Denk aan de zwarte toets

Musical notation for exercise J, bass clef, 3/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 4 notes. The notes are: G2, A2, G2, A2. The notes are marked with fingerings: 5, 1, 5, 1. There are sharp signs above the second and fourth notes.

K

C positie

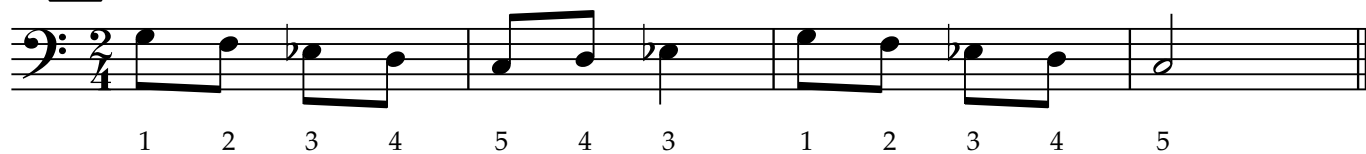

Musical notation for exercise K, bass clef, 2/4 time. The exercise consists of a single melodic line with 11 notes. The notes are: G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2, A2, G2. The notes are marked with fingerings: 5, 4, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5, 4, 3, 2, 1.

Appendix

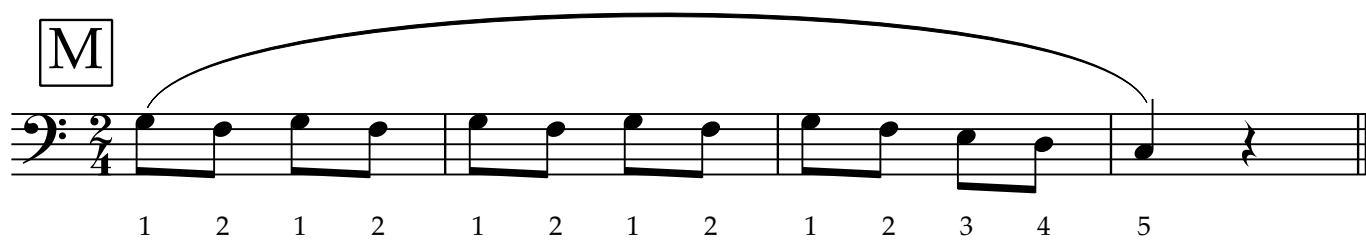
L

Let op de zwarte toets

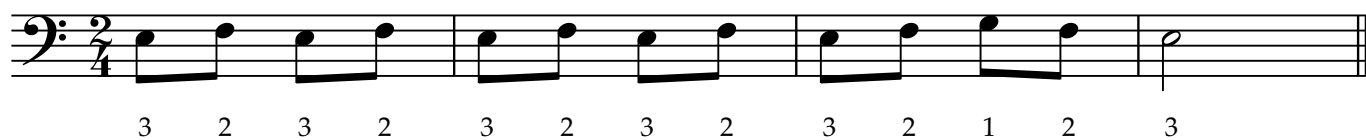
Musical notation for exercise L, bass clef, 2/4 time. The exercise consists of two measures of eighth notes. The first measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The second measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. Fingering numbers are written below the notes: 1 2 3 4 5 4 3 for the first measure and 1 2 3 4 5 for the second measure.

M

Musical notation for exercise M, bass clef, 2/4 time. The exercise consists of two measures of eighth notes. The first measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The second measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. A slur covers the entire exercise. Fingering numbers are written below the notes: 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 3 4 5.

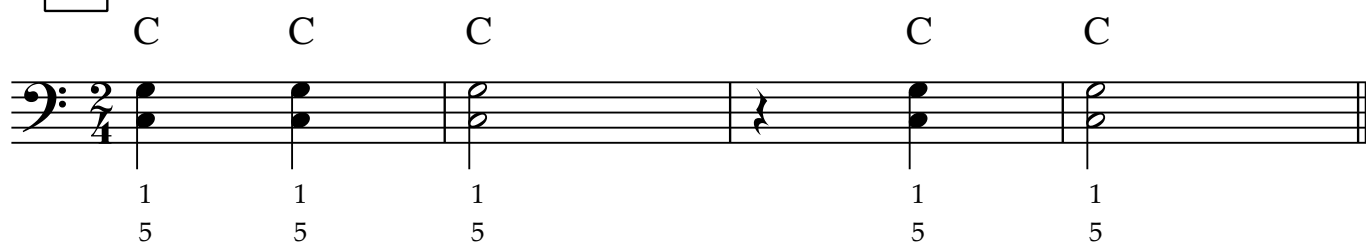
N

Musical notation for exercise N, bass clef, 2/4 time. The exercise consists of two measures of eighth notes. The first measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The second measure contains notes G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. Fingering numbers are written below the notes: 3 2 3 2 3 2 3 2 3 2 1 2 3.

Samenklanken

O

Musical notation for exercise O, bass clef, 2/4 time. The exercise consists of two measures of chords. The first measure contains chords C (G2, C3) and C (G2, C3). The second measure contains chords C (G2, C3) and C (G2, C3). Fingering numbers are written below the notes: 1 5 1 5 1 5 1 5 1 5.

P

Musical notation for exercise P, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of two measures of chords. The first measure contains chords C (G2, C3) and A (C3, E3). The second measure contains chords C (G2, C3) and A (C3, E3). Fingering numbers are written below the notes: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1.

Q

Musical notation for exercise Q, bass clef, 4/4 time. The exercise consists of two measures of chords. The first measure contains chords C (G2, C3) and A (C3, E3). The second measure contains chords C (G2, C3) and A (C3, E3). Fingering numbers are written below the notes: 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1.

Appendix

R C A A C

Musical notation for exercise R in 4/4 time. The notes are C (C4), A (A3), A (A3), and C (C4).

S C D A C D A

Musical notation for exercise S in 4/4 time. The notes are C (C4), D (D4), A (A3), C (C4), D (D4), and A (A3).

T A D C A

Musical notation for exercise T in 4/4 time. The notes are A (A3), D (D4), C (C4), and A (A3).

U A D C A

Musical notation for exercise U in 4/4 time. The notes are A (A3), D (D4), C (C4), and A (A3).

V A D A D C C A

Musical notation for exercise V in 4/4 time. The notes are A (A3), D (D4), A (A3), D (D4), C (C4), C (C4), and A (A3).

🎵 *Wil jij supergoed piano leren spelen met leuke, moderne liedjes?
Dan is De Toffe Pianist – Deel 2 perfect voor jou!*

- Leer alle noten in de vioolsleutel van A3 tot en met A5.
- Speel majeur- en mineurakkoorden.
- Voer moderne muziek uit.
- Experimenteer met avontuurlijke improvisaties.
- Bereid je voor op het spelen van de populairste liedjes van nu.
- Beluister de liedjes uit het boek op de pagina *De Toffe Pianist* op www.mathieudanielpolak.com.

Mathieu Daniël Polak